

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

AB „Amber Grid“
el.p. info@ambergrid.lt

2018-01-18

Nr. (28.5)-A4-559

į 2018-01-11

Nr. 7-4

UAB „Ardynas“
ardynas@ardynas.lt
j.paplauskiene@ardynas.lt

adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

Dėl AB „Amber Grid“ planuojamos ūkinės veiklos - Magistralinio dujotiekio vamzdyno Vilnius-Panevėžys-Ryga DN 700 atskirų atkarpu rekonstravimas Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje - poveikio aplinkai vertinimo

(planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas)

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius – AB „Amber Grid“, Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius, adresas korespondencijai - Gudelių g. 49, LT-04224 Vilnius, tel. +370 5 232 77 32, faks. +370 5 236 0850, el.p. info@ambergrid.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas - UAB „Ardynas“, Gedimino g. 47, LT-44242 Kaunas, tel. +370 37 323 209, faks. +370 37 337 257, el.p. ardynas@ardynas.lt, j.paplauskiene@ardynas.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us):

Magistralinio dujotiekio vamzdyno Vilnius-Panevėžys-Ryga DN 700 atskirų atkarpu rekonstravimas – atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (2017 m. birželio 27 d. Nr. XIII-529) 2 priedo 14 punktu: „Į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 10 punkte numatytus atvejus“. Vykdoma veikla, kurios keitimas yra vertinamas atitinka 2 priedo 10.15 p. „dujų tiekimo vamzdynų tiesimas (kai vamzdžio skersmuo - 800 ar daugiau mm, o ilgis - mažiau kaip 40 km, bet daugiau kaip 5 km).

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta – Pasvalio rajono savivaldybės teritorija: rekonstruojamo ruožo pradžia - Kiemėnų k., Namišių sen., Pasvalio r.; pabaiga - Nemeikšiūnų k.,

Vaškų sen., Pasvalio r. Vadovaujantis LR saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir artimoje aplinkoje nėra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ saugomų teritorijų. Artimiausia LR saugoma teritorija - Kamaties upelio botaninis draustinis nutolęs į rytų pusę apie 4070 m. Nekilnojamojo turto vertybių sklype ar šalia objekto nėra. Artimiausia registruota kultūros vertybė - Kyburių kapinynas - 2,5 km atstumu.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – Esamo magistralinio dujotiekio vamzdžio (toliau - MDV) Vilnius-Panevėžys-Ryga DN 700 atskirų atkarpų rekonstravimo tikslas - perkloti apie 14 km ilgio MDV atkarpą, kurioje vidaus diagnostikos metu nustatytas didelis korozinių pažeidimų skaičius, kartu modernizuojant elektrocheminės apsaugos nuo korozijos sistemą.

Rekonstruojamas MDV kerta Žydupio, Yslykio, Kamatėlės, Drobalieknio ir Kamačio upelius bei keturis melioracijos griovius. Susikirtimuose su vietinės reikšmės ir lauko keliukais rekonstruojamas MDV klojamas atviru būdu be dėklų, ne mažesniame kaip 1,5 m gylyje nuo vamzdžio viršaus, susikirtime su rajoniniu keliu – atviru būdu 1,7 m gylyje nuo vamzdžio viršaus, virš jo apsaugai įrengiant gelžbetonines kelio plokštes. Susikirtimo su suplanuota geležinkelio „Rail Baltica“ trasa vietoje - dujotiekis klojamas apsauginiame dėkle. Susikirtimuose su upeliais, grioviais ir keliais dujotiekio trasos nužymėjimui įrengiami skiriamieji ženklai – 1,5-2,0 m aukščio stulpeliai su informaciniais ženklais. Šalia Namišių gyvenvietės apie 400 m ilgio rekonstruojamas MDV ruožas praeina per mišku apaugusią teritoriją, kuri priskiriama IV miškų grupei (ūkiniai miškai). Vykdamas rekonstrukcijos darbus miške, medžiai, augantys šalia statybos darbų zonos, nekertami ir saugomi nuo bet kokių mechaninių pažeidimų. Esant reikalui - medžių kamienus uždengiant lentų kevalu. Siekiant išvengti paukščių trikdymo miško teritorijose rekomenduojama nevykdyti miško proskynos valymo darbų paukščių perėjimo metu, t. y. gegužės – liepos mėn.

Atlikus MDV rekonstravimo darbus, turi būti patikrintas dujotiekio mechaninis stiprumas ir sandarumas, išbandant slėgiu. Bus atliekamas rekonstruojamo dujotiekio ruožo bandymas, kuris apima tris pagrindines procedūras: vamzdžio išvalymas, hidraulinis mechaninio stiprumo ir sandarumo bandymas (toliau - hidraulinis bandymas), vamzdžio vidinio paviršiaus išsausinimas ir išdžiovinimas. MDV išvalymas atliekamas praplaunant vamzdinį nedideliu kiekiu vandens, paimtu iš artimiausių vandens telkinių. Iš numatyto vandens telkinio per vandens paėmimo mazgą vamzdynas užpildomas vandeniu. Reikalingas vandens kiekis sudaro apie 15 % valomo vamzdžio tūrio (1 ruožui, kurio vamzdžio tūris 3303m³ reikalingas vandens kiekis bus apie 500 m³; 2 ruožui, kurio vamzdžio tūris 2120m³ - apie 300 m³). Hidraulinis bandymas atliekamas pilnai (100% ruožo tūrio) užpildant vamzdinį vandeniu iš pasirinktų (artimiausių) vandens telkinių, turinčių reikalingą vandens kiekį. Bendras vandens kiekis, reikalingas pilnam vamzdžio užpildymui I ruožui - ~3303 m³; II ruožui - ~ 2120 m³ vandens. I ruožo MDV užpildymas vandeniu numatomas iš kūdros, kurios plotas siekia ~ 2572 m², tūris ~ 5144 m³ (kai vandens gylis ~ 2,0 m), esančios netoli Namišių gyvenvietės. II ruožo užpildymui gali būti panaudojamas tas pats vanduo po I ruožo hidraulinio bandymo, perpilant jį tiesiogiai iš I ruožo MDV. Taip pat vandens paėmimas gali būti vykdomas iš kūdros, kurios plotas siekia ~ 743 m², tūris ~ 1486 m³ (kai vandens gylis ~ 2,0 m), esančios netoli Manikūnų gyvenvietės. Jeigu užpildymo metu vandens kiekis kūdroje yra nepakankamas (vandens išgavimo sąlygos turi būti derinamos su kūdros naudotoju), trūkstamas vandens kiekis gali būti atvežamas cisternomis. Vandens paėmimui privaloma gauti Paviršinio vandens telkinio naudojimo vandeniui išgauti sąlygas (vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos aprašu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2011 -08-11 įsakymu Nr. D1-634). Tuo atveju, jei vanduo būtų imamas iš upių, vanduo negali būti išgaunamas tuomet, kai upės vandens debitas yra mažesnis už gamtosauginį debitą (nustatomas pagal Gamtosauginio vandens debito apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą LR aplinkos ministro 2005-07-29 įsakymu Nr. D1-382). Taip pat vandens paėmimas iš upių nebus vykdomas žuvų neršto metu (balandžio 1 d. – birželio 30 d.). Hidrauliniams bandymams paimamo vandens kiekis neturi viršyti 10% vidutinio daugiamečio upės vandens debito. Jei darbai vykdomi sausmečiu ir esant sumažėjusiam upės debitui, turi būti naudojami mažesnio našumo siurbliai arba vandens paėmimas turi būti vykdomas su pertraukom.

Rekonstrukcijos metu po MDV išvalymo ir hidraulinio bandymo vienkartinį procedūrų

susidarys panaudotas vanduo. Jame gali būti rūdžių nuo metalinio vamzdžio bei statybų metu į vamzdžio vidų patekusio dirvožemio, grunto dalelių, todėl vamzdinių valymo vandenį reikia išleisti į vandeniu nelaidžią medžiagą išklotą duobę. Dugno ir šlaitų įrengimui prieš klojant vandeniu ir teršalams nelaidžią medžiagą panaudojama neaustinė geotekstilė, kad apsaugotų medžiagą nuo plyšimo dėl dugno nelygumo. Preliminarus (vienkartinis) po vamzdinių išvalymo išleidžiamas vandens kiekis sudarys apie 400 - 500 m³. Prieš išleidžiant vamzdinių praplovimo vandenį į aplinką, numatoma atlikti tyrimus dėl vandens užterštumo laipsnio nustatymo. Mėginių paėmimo vietos numatytos rekonstruojamo MDV vietoje šalia prijungto laikino vamzdžio vandens išleidimui. Tiriami vandens parametrai: BDS₅, skendinčiomis medžiagomis ir naftos produktais. Leistinas išleidžiamo iš dujotiekio vandens užterštumas: naftos produktų koncentracija ne didesnė nei 5mg/l, skendinčių medžiagų koncentracija ne didesnė nei 25mg/l, BDS₅ koncentracija ne didesnė kaip 25 mg/l. Jei nustatoma, kad pagal LR aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 patvirtintą Nuotekų tvarkymo reglamentą vandens užterštumas viršija didžiausias leistinas koncentracijas (toliau DLK), vanduo į gamtinę aplinką negali būti išleidžiamas. Užterštas vanduo turi būti valomas vietoje. Išvalius vamzdyną, vykdomas hidraulinis bandymas. Atlikus hidraulinį bandymą, atliekamos tos pačios vandens tyrimų dėl vandens užterštumo laipsnio nustatymo procedūros kaip ir po vamzdinių valymo. Jeigu nustatoma, kad vanduo užterštas, jis turi būti valomas. Tokiu atveju, jei vandens užterštumas neviršija DLK, vanduo iš vamzdinių išleidžiamas atgal į tą patį vandens telkinį, iš kurio buvo paimtas arba į kitame ruožo gale esantį vandens telkinį per laikinai paklotą vamzdį pirmiausia savitaka, po to siurbliu. Vidutinis vandens išleidimo debitas ~140 m³/h. Vamzdinių išdžiovinimui numatoma panaudoti sauso oro technologiją ir išdžiovinimui skirtus poroloninius „kamščius“.

Rekonstravimo darbų metu oro kokybei įtakos gali turėti mechanizmai, atvažiuojantis transportas bei suvirinimo darbai. Kadangi darbams vykdyti reikalingi mechanizmai bus naudojami ne visi vienu metu, per visą darbų laikotarpį iš mobilių ir neorganizuotų aplinkos oro taršos šaltinių pagal atliktus skaičiavimus susidaręs teršalų kiekis neturės reikšmingo poveikio aplinkos oro kokybei, todėl teršalų sklaidos skaičiavimai aplinkos ore neatliekami. MDV rekonstravimo ir eksploatacijos metu taršos kvapais nenumatoma. Pagrindiniai triukšmo ir vibracijos šaltiniai numatomi statybos darbų metu. Galimas trumpalaikis triukšmo ir vibracijos padidėjimas statybos darbų metu dėl naudojamos statybos technikos, autotransporto ir vykdomų žemės darbų. Statybų metu triukšmas ribojamas kontroliuojant darbo valandas ir statybos transporto judėjimą, naudojant techniškai tvarkingą įrangą. Pagal Lietuvos higienos normą HN 33:2011 didžiausi leidžiami dydžiai gyvenamojoje teritorijoje nebus viršijami. PŪB organizatorius AB „Amber Grid“ pastoviai atlieka galimų avarių pavojaus ir rizikos analizę, įgyvendina priemones, kurios užtikrina pakankamą dujotiekio saugumą, reguliariai atnaujina ekstremalių situacijų valdymo planą. Šių priemonių įgyvendinimas užtikrina pakankamą dujotiekio saugumą eksploatacijos metu ir mažina planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo riziką dėl ekstremaliųjų įvykių. Cheminės medžiagos ir preparatai (mišiniai), įskaitant ir pavojingas chemines medžiagas bei preparatus, radioaktyviosios medžiagos, pavojingos ir nepavojingos atliekos MDV rekonstravimo metu nebus naudojamos. PŪV darbų metu nebus vykdomi didelės apimties žemės kasimo darbai: esamo MDV vietoje statybos darbų metu nuimama apie 30 cm derlingo dirvožemio sluoksnio ir iškasama apie 2 m gylio tranšėja rekonstruojamos MDV atkarpos ilgyje, kuris supilamas darbų zonos pakraštyje. Baigus statybos darbus nukastas dirvožemis bus panaudotas pažeistų vietų rekultivacijai. Planuojamos ūkinės veiklos rekonstrukcijos metu susidarys statybinės atliekos, kurios bus tvarkomos vadovaujantis galiojančiais teises aktais - išrūšiuojamos ir pagal sutartis perduodamos atliekų tvarkytojams.

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią:

6.1. Prieš išleidžiant vamzdinių praplovimo vandenį į aplinką, numatoma atlikti tyrimus dėl vandens užterštumo laipsnio nustatymo.

6.2. Vandens paėmimui privaloma gauti Paviršinio vandens telkinio naudojimo vandeniu išgauti sąlygas pagal galiojančius Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniu išgauti tvarkos

aprašo reikalavimus.

6.3. Imant vandenį iš upių, privaloma nustatyti upės vandens debitą, vadovaujantis galiojančio Gamtosauginio vandens debito apskaičiavimo tvarkos aprašo reikalavimais. Hidrauliniam bandymams paimamo vandens kiekis neturi viršyti 10% vidutinio daugiamečio upės vandens debito. Jei darbai vykdomi sausmečiu ir esant sumažėjusiam upės debitui, turi būti naudojami mažesnio našumo siurbliai arba vandens paėmimas turi būti vykdomas su pertraukom.

6.4. Vandens paėmimo iš upių nevykdyti žuvų neršto metu (balandžio 1 d. – birželio 30 d.).

6.5. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už atrankos informacijoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.6. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant išvadą:

7.1. PŪV nesąlygos reikšmingo poveikio su kita vykdoma veikla, nes pagal Pasvalio rajono savivaldybės bendrojo plano sprendinius visoje planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje numatyta žemės ūkio veikla. Teritorija, kurioje numatomas MDV atkarpos rekonstravimas, nepatenka į gyvenamąsias, rekreacines ar visuomeninės paskirties teritorijas. Planuojama ūkinė veikla atitinka Pasvalio rajono savivaldybės bendrojo plano sprendinius.

7.2. PŪV teritorija nepatenka į saugomas tame tarpe ir į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra artima jos aplinkai, todėl poveikis joms nenumatomas. Planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse nekilnojamosios kultūros vertybės neregistruotos, todėl PŪV neigiamo poveikio kultūros paveldui neturės.

7.3. PŪV nesąlygos reikšmingo poveikio dėl gamtos išteklių (šiuo atveju vandens naudojimo masto. Dujotiekio vamzdynų praplovimo ir hidraulinių bandymų metu sunaudotas nemažas vandens kiekis bus vienkartinis ir trumpalaikis. Vandens paėmimas iš upių bus vykdomas laikantis visų šią veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

7.4. Galimas poveikis vandeniui, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonoms ir (ar) pakrantės apsaugos juostoms dėl veiklos vykdymo metu išleidžiamo didelio gamybinių ar buitinių nuotekų kiekio nesąlygos poveikio aplinkos veiksniams. Prieš išleidžiant vamzdyno praplovimo vandenį į aplinką, numatoma atlikti tyrimus dėl vandens užterštumo laipsnio nustatymo. Tiriama vandens parametrai: BDS₅, skendinčiomis medžiagomis ir naftos produktais.

7.5. Galimas poveikis aplinkos oro kokybei, atsižvelgiant į aplinkos oro foninį užterštumą ir klimatui nesąlygos reikšmingo poveikio aplinkos veiksniams. MDV rekonstravimo metu, iš mobilių ir neorganizuotų aplinkos oro taršos šaltinių (transportas ir lauko suvirinimo darbai) laikinai susidarys minimalūs teršalų kiekiai.

7.6. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės, fizikinės, biologinės taršos mastas ir atitikimas normoms reikšmingai nesąlygos poveikio aplinkos veiksniams ir atitiks teisės aktuose nustatytas normas. PŪV metu keliamas triukšmo lygis neviršys HN 33:2011 ribinių dydžių. Darbai bus vykdomi, kontroliuojant darbo valandas ir transporto judėjimą, naudojant techniškai tvarkingą įrangą.

7.7. Reikšmingo poveikio biologinei įvairovei nebus. Vykdamas remonto darbus miške - medžiai, augantys šalia statybos darbų zonos, nekertami ir saugomi nuo bet kokių mechaninių pažeidimų, medžių kamienus uždengiant lentų kevalu. Siekiant išvengti paukščių trikdymo miško teritorijose, miško proskynos valymo darbai nebus vykdomi paukščių perėjimo metu, t. y. gegužės – liepos mėn.

7.8. Galimas poveikis dirvožemiui nenumatomas. Nebus vykdomi didelės apimties žemės kasimo darbai: esamo MDV vietoje statybos darbų metu nuimama apie 30 cm derlingo dirvožemio sluoksnio ir iškasama apie 2 m gylio tranšėja rekonstruojamos MDV atkarpos ilgyje, kuris supilamas darbų zonos pakraštyje. Baigus statybos darbus nukastas dirvožemis bus panaudotas pažeistų vietų rekultivacijai.

7.9. Galima tarša dėl veiklos vykdymo metu didesnio kiekio atliekų susidarymo, nesąlygos

poveikio aplinkos veiksniams. Rekonstrukcijos metu susidariusios atliekos bus tvarkomos atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

7.10. Agentūra, pasibaigus pasiūlymų teikimo terminui dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, pasiūlymų iš subjektų ir suinteresuotos visuomenės negavo.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai - Magistralinio dujotiekio vamzdyno Vilnius-Panevėžys-Ryga DN 700 atskirų atkarpų rekonstravimas Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

Rūta Jarmolavičienė, tel. 8 45 514481, el.p. ruta.jarmolaviciene@aaa.am.lt

Aplinkos apsaugos agentūros 2018-01-18 rašto Nr. (28.5)-A4-559 priedas
Adresatų sąrašas

Pasvalio rajono savivaldybės administracijai
el.p. rastine@pasvalys.lt

Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie
Sveikatos apsaugos ministerijos
Panevėžio departamentui
el.p. panevezys@nvsc.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Panevėžio skyriui
el.p. panevezys@kpd.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
el.p. panevezys.pgv@vpgt.lt

Kopija
Panevėžio RAAD
el.p. panevezioraad@prd.am.lt